

บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ..... ๑๐๗๕
วันที่..... ๒๕ ก.พ. ๖๕
เวลา..... ๑๕.๐๕ น.

ส่วนราชการ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๒๐๔

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๒/ ๑๗๕

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งสรุปรายงานการอบรม การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕%
ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑

เรียน ผอ.กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ตามที่ข้าพเจ้า นายสิโรตม์ ดวงเพชร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ได้เข้ารับการอบรม
หลักสูตร การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕%

ในการนี้ ได้ดำเนินการสรุปรายงานการเข้ารับการอบรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง จึงขอส่ง
สรุปรายงานการพัฒนาความรู้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และลงนามในเอกสารแนบ

(นายสิโรตม์ ดวงเพชร)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

เรียน ผอ.นผ.

เพื่อโปรดทราบ และลงนามในเอกสารแนบ

นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

✓

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ..... นายสิโรตม์..... นามสกุล..... ดวงเพชร.....

ตำแหน่ง..... เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน..... กลุ่ม/ฝ่าย..... กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

.....การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%.....

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

.....กรมพัฒนาที่ดิน.....

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

.....กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....

ตั้งแต่วันที่..... ๑๐..... เดือน..... กุมภาพันธ์..... พ.ศ. ๒๕๖๘..... ถึงวันที่..... ๑๐..... เดือน..... กุมภาพันธ์..... พ.ศ. ๒๕๖๘.....

เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

สรุปเนื้อหา

กรมพัฒนาที่ดินมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๑ ในเรื่องการจำแนก ประเภทที่ดิน ซึ่งแนวเขตป่าไม้ถาวรเป็นข้อมูลหนึ่ง ที่ได้จากการจำแนกประเภทที่ดิน ในส่วนพื้นที่ ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕ % ตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นพื้นที่ซึ่งไม่อนุญาตให้ออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำกิน ดังนั้นแนวเขตป่าไม้ และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% จึงเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ สำหรับ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการดำเนินงาน การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

ประกอบด้วยบทเรียนจำนวน ๓ บท

๑) บทที่ ๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

๒) บทที่ ๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี(เฉพาะราย)

๓) บทที่ ๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน

๑: ๕๐,๐๐๐

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบ แนว เขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้ แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐

๒. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

บทที่ ๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

๑.๑ ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ราษฎรได้เข้าบุกรุกไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า เป็นจำนวนมาก วนอุทยาน จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ปรากฏและปัญหาว่าต้องรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นป่าของชาติ ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ ประเทศไทย การดำเนินการ โดยกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ อธิบดีมีหน้าที่สำรวจ จำแนก และทำสำมะโนที่ดิน เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และความเหมาะสมแก่การทำประโยชน์ เพื่อประโยชน์ของรัฐ และประชาชน

๑.๒ การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินระยะที่ ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ สำรวจป่าไม้ทั้งป่าและบรรจุโครงการจำแนกประเภทที่ดินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์รักษา พื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย โดยพื้นที่ในการจำแนกประเภทที่ดิน มติกรมเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ พื้นที่ที่นำมาจำแนก พบ.ป่าสงวนและคุ้มครอง (พ.ศ.๒๔๘๑) ประกอบด้วย

- ป่าสงวน
- ป่าคุ้มครอง
- ป่าอยู่ระหว่างการสงวน
- ป่าอยู่ระหว่างการคุ้มครอง
- ป่าซึ่งมีแผนที่จะสงวนหรือคุ้มครอง

โดยพื้นที่ที่นำมาจำแนก ที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ ประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่แบ่งเป็น

๑.เป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๗๔ ล้านไร่

๒.พื้นที่จัดสรร เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่

ในการจำแนกประเภทที่ดินเป็นการแบ่งพื้นที่ป่าไม้ ออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร มอบให้กรมป่าไม้ดูแลเพื่อเป็นสมบัติของชาติ

๒.พื้นที่ที่กันออกเพื่อเป็นจัดสรรเพื่อการเกษตรกรรม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น

๒.๑ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน (กรมที่ดิน)

๒.๒ ดำเนินการตาม พรบ.เพื่อการครองชีพ (นิคมสหกรณ์)

๒.๓ ส.ป.ก.

๑.๓ ความเป็นมาของงานจำแนกประเภทที่ดิน กับกรมพัฒนาที่ดิน

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๐๖ ได้มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดินขึ้น โดยมี ดร.บรรเจิด พลางกูร ดำรงตำแหน่งอธิบดีสังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และโอนงานจำแนกประเภทที่ดินมาดำเนินการที่กรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ.๒๕๑๖ คณะปฏิวัติได้มีคำสั่งยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และปรับปรุงแบ่งส่วนราชการใหม่ ให้กรมพัฒนาที่ดิน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๔ การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินระยะที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐

ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ (โครงการปรับปรุงการจำแนก ประเภทที่ดิน) โดยมีหลักสำคัญคือ ให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ ป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าสงวน แห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่

๑.๔.๑ ขั้นตอนการจำแนกประเภทที่ดิน ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๕ – พ.ศ. ๒๕๓๐ ดำเนินการในพื้นที่ ที่ ยังไม่ได้ประกาศสงวนจำนวน ๓๐ ล้านไร่ ดำเนินการตามมติครม.เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ แก้ไขวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๗ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดินของ คณะกรรมการพัฒนาที่ดินดังนี้

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร

๑) มีสภาพเป็นป่าไม้

๒) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น ๑,๒ หรือ ชั้น ๓ ที่ความลึกของดินน้อยกว่า ๕๐ ซม.

๓) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้

๔) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้

๕) เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน ๓๕%

๖) ป่าชายทะเล, ป่าชายเลน, ป่าที่เกาะ

๗) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์

๘) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐

พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ

๑) เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองและทำประโยชน์แล้ว

๒) ที่สาธารณประโยชน์

๓) ที่ของหน่วยราชการ

๔) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราษฎรมี น.ส. ๓ ถือครองอยู่แล้ว

๕) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้จำแนกออกเป็น ป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่า สงวนแห่งชาติ,อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

๑.๔.๒ ผลการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

๑) เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรเนื้อที่ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ (มอบกรมป่าไม้รับไปดำเนินการ)

๒) อยู่ในเขตป่าสงวนฯ และอุทยานฯ เนื้อที่ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่

๓) จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่

การสำรวจในปัจจุบัน โดยตรวจสอบข้อมูลด้วยโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พบว่า มีป่าไม้ ถาวร ๖๘ จังหวัด เนื้อที่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔.๔๘ ล้านไร่

- โดยซ้อนทับซ้อนทับกับเขตสงวนประมาณ ๑๔๗.๕๓ ล้านไร่

- กรมมีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร (มอบกรมป่าไม้)ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่

- พื้นที่ที่ยังไม่มีการสำรวจจำแนกประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ (๖๖ จังหวัด)

จังหวัดที่ไม่มีป่าไม้ถาวรมี ๙ จังหวัด

กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม นครปฐม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง .สิงห์บุรี

บทที่ ๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี(เฉพาะราย)

๒.๑ อำนาจหน้าที่ของ สสผ.ในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร จากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ มีอำนาจหน้าที่ วิเคราะห์และ การตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร เขตเขา ภูเขาและพื้นที่ลาดชันเกินร้อยละสามสิบห้า รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดิน โดยใช้แผนที่ภาพถ่าย เป็นหลักฐาน ประกอบกับคำสั่งกรมพัฒนาที่ดิน ให้ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจทำแผนที่มี อำนาจลง นามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวรและหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรอง ที่ เขา ภูเขา และพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ สำหรับแนวเขตป่าไม้ถาวร นอกจาก สำนักเทคโนโลยีการ สำรวจทำแผนที่ แล้ว กรมยังให้อำนาจหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต๑-๑๒ ลงนามในหนังสือ แจ้งผลการตรวจสอบแนวเขตป่า ไม้ถาวร ในระหว่างแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ หากพื้นที่ใดที่จะตรวจสอบ เกินความสามารถ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ให้ สำนักเทคโนโลยีการสำรวจทำแผนที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรส่วนใหญ่จะเป็นสำนักงานที่ดิน ที่ราษฎร ยื่นขอออกโฉนดที่ดินหรือ หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ซึ่งเป็นการดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๓๗) ออกความตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ซึ่งต้องใช้ผลการตรวจสอบแนว เขตป่า ไม้ถาวรประกอบในการพิจารณา

๒.๒ ที่มาของที่เขา ที่ภูเขา ปริมาตรรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เรื่องข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิ ชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนากรมที่ดิน และเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบกับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ป. (ป.ป.ช.) ที่ได้พิจารณา ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้ทรงคุณวุฒิ มีมติให้กำหนดคำนิยามของคำว่า ที่ เขา ที่ภูเขา ดังนี้

- ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร

- ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป โดยมี ข้อเสนอแนะ ให้ กรมพัฒนาที่ดินนำเอาคำนิยาม ความหมาย และหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนด ที่เขา ที่ภูเขา ลงในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ส่วนการตรวจสอบสภาพพื้นที่จริง เห็นควรมี คณะกรรมการขึ้นพิจารณาตรวจสอบประกอบขอบเขต ที่ปรากฏในแผนที่ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินกำหนดไว้

ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ คือ พื้นที่ที่กำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ ทางราชการจะได้ ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวร หรือพื้นที่ใดไม่ เหมาะสมให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไป เท่านั้น (ตามการตีความของสำนักงานกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๗๕/๒๕๖๑) ปัจจุบันยังคงมีจำนวน ๖ จังหวัด {ลพบุรี ตรัง สุราษฎร์ธานี (บางส่วน) พังงา ภูเก็ต สงขลา (บางส่วน)} ที่ยังคงมี พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

๒.๓ หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

๒.๓.๑ กรณีหมายที่ขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

- ต้องเป็นแผนที่ลำดับชุด L ๗๐๑๗ พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่
- มีค่าพิกัดกริดทางเหนือและทางตะวันออกชัดเจนทั้ง ๒ แกน
- รูปแปลงที่หมายมาในแผนที่ ต้องเป็นวงรอบปิด(Polygon)รูปแปลงต้องหมายมาอย่างชัดเจน
- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา
- เส้นกริดที่อยู่บนแผนที่ต้องมีเพียงชุดเดียว คือเส้นกริดของแผนที่ภูมิประเทศเท่านั้น

๒.๓.๒ หากต้องการความถูกต้องและแม่นยำ ในตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบให้ส่งเอกสาร หลักฐานดังนี้

- แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว.๒๕๖
- ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง(Datum) Indan ๑๙๗๕
- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา
- ค่าพิกัดต้องไม่เป็นศูนย์ลอย

๒.๓.๓ สำเนารูปแผนที่ระยะทาง(ร.ว.๙)

- ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง(Datum) Indan ๑๙๗๕ ให้ครอบคลุมแปลง ที่ดินจำนวน ๔ จุด หรืออย่างน้อย ๒ จุดในมุมทแยง และตัวเลขมีความชัดเจน

- ต้องมีจุดตัดของค่าพิกัด(+)อย่างน้อย ๔ มุม
- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา

๒.๓.๔ ค่าพิกัดรอบแปลงพร้อม แผนที่ประกอบ

- ค่าพิกัดต้องเป็นพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง(Datum) Indan ๑๙๗๕ พร้อมระบุพื้น หลักฐานอ้างอิง
- กรณีที่ส่งค่าพิกัดพร้อมหมายในตำแหน่งในแผนที่ ข้อมูลค่าพิกัดต้องมีความถูกต้องและสอดคล้องกับตำแหน่งที่

หมาย

- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

หมายเหตุ

๑. หากส่งเอกสารสำเนาที่ขอหลายฉบับ เมื่อขึ้นรูปแปลงแล้ว ต้องมีความสอดคล้องตรงกัน ทั้งหมด จึงจะรายงาน การตรวจสอบได้

๒. ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบหมายมาบนแผนที่ภูมิประเทศ ลำดับชุด L ๗๐๑๗ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้

๓. ค่าพิกัดระบบภูมิศาสตร์ LAT, LONG และค่าพิกัดที่เป็นพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐาน อ้างอิง WGS ๑๙๘๔ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้

๒.๔ การรายงานผลการตรวจสอบเอกสารแจ้งผลการตรวจสอบประกอบด้วย

๑. แผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดิน ในแผนที่ประกอบด้วย รูปแปลงที่ขอให้ ตรวจสอบและแผนที่แสดงการ จำแนกประเภทที่ดินในบริเวณแปลงที่ขอให้ตรวจสอบ พร้อมเครื่องหมายแผนที่ ซึ่งแผนที่จะมี ๒ มาตราส่วนคือ ๑:๕๐,๐๐๐ และ ๑:๔,๐๐๐

๒. หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ กรณีเป็นหน่วยงานภายใน เช่น สผด. สผข. จะเป็น บันทึกข้อความ หากเป็น หน่วยงานภายนอก เช่น กรมที่ดินจะเป็นหนังสือครุฑ

บทที่ ๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

เมื่อสำนักงานที่ดินจะออกเอกสารสิทธิ์ที่ดิน จะตรวจสอบพื้นที่นั้นๆให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย ที่ดิน หากพื้นที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% จะไม่สามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้ เนื่องจากตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ข้อ ๑๗ กำหนดให้พื้นที่ลาดชันเกิน ๓๕% เป็นพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้การจัดการและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้สามารถ ทำได้โดยต่อเนื่องระยะยาว และประสานสอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรชนิดอื่น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๘ มอบให้กรมพัฒนาที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% ต่อมามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ให้กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดเขตภูเขา และภูเขาด้วยการ ตรวจสอบความลาดชัน ๓๕%

ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณโดยรอบ (Surrounding) น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณโดยรอบ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตร ขึ้นไป

การกำหนดเขตที่ภูเขา ภูเขา ตำแหน่งเริ่มต้นให้นับจากเส้นชั้นความสูงที่มีการเปลี่ยนแปลงความลาดชัน อย่างกะทันหันจากบริเวณโดยรอบ โดยมีความห่างจากเส้นชั้นความสูงเส้นถัดไปไม่เกิน ๒ มิลลิเมตร และมีความลาดชันต่อเนื่องของเส้นชั้นความสูงไม่น้อยกว่า ๓ เส้น ในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ส่วนความลาดชันเกิน ๓๕% ขึ้นไป จะมีความห่างของเส้นชั้นความสูงไม่เกิน ๑.๑๔ มิลลิเมตร

เงื่อนไขเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบ

๑. หมายเลขตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ต้องเป็น ลำดับชุด L๗๐๑๗ พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่

๒. แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕ จ หรือ สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙) [ในระบบพิกัดกริด UTM บนพื้นหลักฐานอินเดีย พ.ศ. ๒๕๑๘ (Indian ๑๙๗๕)]

๓. ค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ

หมายเหตุ

๑. หากส่งเอกสารตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบหลายฉบับ เมื่อขึ้นรูปแปลงแล้วต้องมีความสอดคล้อง ตรงกันทั้งหมด จึงจะรายงานผลการตรวจสอบได้

๒. ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบหมายมาบนแผนที่ภูมิประเทศลำดับชุด L๗๐๑๘ ไม่สามารถดำเนินการ ตรวจสอบให้ได้

๓. ค่าพิกัดระบบภูมิศาสตร์ LAT, LONG และค่าพิกัดที่เป็นพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐานอ้างอิง WGS ๑๙๘๔ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบให้ได้

ขั้นตอนการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

๑. รับเรื่องการเตรียมงาน

๑.๑ ลงรับเรื่องในแบบฟอร์ม

๑.๒ เตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ขอให้ตรวจฐานข้อมูลสอบ ได้แก่ เอกสารเรื่องเดิมที่เคย ตรวจสอบไปแล้ว

๑.๓ เตรียมแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ระวางที่ครอบคลุมพื้นที่ที่ ขอให้ตรวจสอบ

๒. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๑ แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ที่หมายเลขตำแหน่งแปลงที่ดินที่ให้ตรวจสอบ

๒.๒ หลักฐานเลขที่แปลงที่ดิน ตำแหน่งที่ตั้ง ตรงกับเรื่องที่ร้องขอให้ดำเนินการ

๒.๓ เอกสารประกอบการพิจารณาที่ส่งมาให้ เช่น ร.ว. ๙, ร.ว. ๒๕ จ, น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก.

๒.๔ มีค่าพิกัดที่ระบุครอบคลุมรูปแปลงในเอกสาร ร.ว. ๙ /แบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว. ๒๕จ.) ค่าพิกัด จากการสำรวจจริงวัด

(GPS)

๒.๕ เอกสารทุกฉบับมีการลงนามรับรองสำเนาด้วยลายเซ็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ขอให้ตรวจสอบ

๒.๖ ตรวจสอบค่าพิกัดที่ปรากฏในเอกสาร ร.ว. ๙ แบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว.๒๕ จ.) หรือค่าพิกัดที่ได้ จากการรังวัดในภูมิประเทศ(ถ้ามี)ต้องตรงกับตำแหน่งแสดงที่ตั้งแปลงที่ดินที่เจ้าหน้าที่หมายมาในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๓. จัดทำหนังสือคืนเรื่อง /ขอเอกสารเพิ่มเติม

๓.๑ พิมพ์หนังสือคืนเรื่อง/ขอเอกสารเพิ่มเติม โดยบอกเหตุผลในการคืนเรื่อง/ขอเอกสารเพิ่มเติม

๓.๒ ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ของหนังสือและเสนอต่อ ผอ.สสพ. เพื่อพิจารณาลงนามถึง หน่วยงานที่ขอ

๔. จัดทำข้อมูลรูปแบบที่ดินด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

๔.๑ สร้างรูปแบบที่ดินจากข้อมูลค่าพิกัดที่ปรากฏในเอกสาร ร.ว. ๙ หรือตำแหน่งรูปแบบที่ดินที่หมายบน แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหารหรือสำเนาระวางแผนที่ อื่นๆ มีขั้นตอน ดังนี้

- ทำการกราดภาพ (Scan) ด้วยเครื่องกราดภาพสำหรับงานสิ่งพิมพ์ ขนาด A๔
- ตรึงค่าพิกัดให้กับภาพสแกนเพื่อให้ตรงกับค่าพิกัดตำแหน่งในภูมิประเทศจริง
- สร้างรูปแบบที่ดินในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์รูปแบบ Shapefile จากภาพสแกนที่มี พิกัดแผนที่แล้ว ด้วยการ Heads-up Digitizing

การสร้างรูปแบบจากข้อมูลค่าพิกัดตามแบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว. ๒๕ จ) หรือค่าพิกัดที่ได้จากการสำรวจรังวัดตำแหน่งด้วย ดาวเทียม (GPS) ขั้นตอนดังนี้

- พิมพ์ค่าพิกัดด้วยโปรแกรม Microsoft Excel แล้ว Save เป็นไฟล์ *.xls
- สร้างเป็นข้อมูลจุด และข้อมูลพื้นที่วงรอบปิดเชื่อมระหว่างจุด ด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

๕. ตรวจสอบความถูกต้องในการขึ้นรูปแบบที่ดิน

๕.๑ กรณีขึ้นรูปแบบที่ดินจากเอกสาร ร.ว. ๙ โดยใช้ค่าพิกัด ๔ มุม รอบรูปแบบ หรือมุมบน-ล่าง (ซ้าย- ขวา) ให้ลอกสาย กึ่งกลางเส้นรูปแบบที่ดิน และกึ่งกลางมุมแปลง

๕.๒ กรณีขึ้นรูปแบบที่ดินจากค่าพิกัดแบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว. ๒๕ จ) หรือ ค่าพิกัดที่ได้จากการสำรวจ รังวัดในภูมิประเทศ ให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข และการเชื่อมโยงเพื่อลากเส้นรูปแบบที่ดินตามเอกสารที่ส่งมาให้

๖. ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบที่ดินกับตำแหน่งที่หมายมาในแผนที่ภูมิประเทศ ๑:๕๐,๐๐๐ โดยนำรูปแบบที่ดิน วางทับบนแผนที่ภูมิประเทศที่หมายตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบเพื่อดูความสอดคล้อง กัน

๗. จัดทำแผนที่แปลงที่ดินและพิมพ์ลงแผ่นใส โดยใช้โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์นำข้อมูลรูปแบบที่ดินมาซ้อนทับกับ ข้อมูลเขตเขา และภูเขา

มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แบบเชิงเลข (Vector) ที่ สสพ. ดำเนินการกันเขตเขา และภูเขาไว้แล้ว ซ้อนทับข้อมูล แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหารประกอบแผนที่ตาม แบบฟอร์มเอกสารประกอบการ พิจารณาตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ในระวางขนาด A๔ (แผ่นใส)

๘. วิเคราะห์ความลาดชัน

- นำแผ่นใส (Overlay) มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ที่ครอบคลุมพื้นที่ที่ตรวจสอบมาวางบนแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร โดยให้อยู่ในตำแหน่งพิกัดเดียวกัน วัดระยะห่างระหว่างเส้นชั้นความสูงที่ละ ๑ คู่ ถ้าเส้นชั้นความสูงห่างกัน เท่ากับ ๑.๑๔ มิลลิเมตร แสดงว่า ความลาดชัน มากกว่าหรือเท่ากับ ๓๕ เปอร์เซ็นต์

- ทำการถ่ายทอดเขตพื้นที่ความลาดชันของแปลงที่ดินลงแผนที่มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ ขนาด A๔ (แผ่นใส) โดยใช้ สัญลักษณ์สีในการแสดงผลการตรวจสอบของแปลงที่ดิน

๙. จัดทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบฯ การอ่านผลการวิเคราะห์พื้นที่ความลาดชันจะอ่านผลการวิเคราะห์ที่มี พื้นที่ มากกว่า (ส่วนใหญ่) ก่อน

๑๐. จัดเก็บเอกสารเพื่อเป็นฐานข้อมูล

- สแกนสำเนาหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมแผนที่เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ
- จัดทำบัญชีเอกสาร (ไฟล์ .xls) เพื่อสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล
- จัดเก็บสำเนาเอกสาร (กระดาษ) ตามหมวดหมู่บัญชี

๒.๒ ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

เรียนรู้และเข้าใจในเรื่อง การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

☒ ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

สามารถการจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%ได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

-

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ.....

(.....นายสิโรตม์ ดวงเพชร.....)

ตำแหน่ง.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน.....

ผู้รายงาน

วันที่ ๒๘ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....นายปราบพล โล่ห์วีระ.....)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน.....

วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายสิโรตม์ ดวงเพชร

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน 35%"
รุ่นที่ 1/2568 : ธันวาคม 2567 - มีนาคม 2568

(ดร.ภาวิศักดิ์ ธนเดโชพล)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

ว่าถูกต้องแล้ว